

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

Οπλίζουν το φόβο τους

Αν υπάρχουν ακόμα έστω και ελάχιστοι που τρέφουν αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσο «μαύρος» είναι ο Μπαράκ Ομπάμα, δεν έχουν παρά να ριξουν μια ματιά στις αντιδράσεις των «περήφανων» λευκών αμέσως μετά την εκλογή του. Από τις 4 Νοεμβρίου, την ημέρα που εξελέγη ο πρώτος έγχρωμος πρόεδρος στην ιστορία των ΗΠΑ, παρατηρείται έξαρση της ρατσιστικής βίας σε ολόκληρη την επικράτεια.

Σύμφωνα με το ινστιτούτο Southern Poverty Law Center, το οποίο καταγράφει τα εγκλήματα μίσους και τη δράση των ρατσιστικών ομάδων, ναζιστικά γκράφιτι με στόχο τον Ομπάμα και φλεγόμενοι σταυροί (σημα-κατατεθέν της Κου Κλουξ Κλαν) έξω από σπίτια ψηφοφόρων του συνδυάζονται με ομοιώματα μαύρων που κρέμονται από δέντρα, ενώ σε πολυκατάστημα είναι σε εξέλιξη διαγωνισμός με θέμα «μαντέψτε την ημερομηνία της δολοφονίας του Ομπάμα»... Δυσάρεστα δείγματα για μια Αμερική που θέλει να πιστεύει ότι έσπασε το φράγμα των διακρίσεων.

Ηδη, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, οι μυστικές υπηρεσίες απέτρεψαν τουλάχιστον τρεις δολοφονικές απόπειρες κατά του Ομπάμα από ομάδες λευκών ακροδεξιών.

Ο νέος πρόεδρος, ο οποίος λόγω του χρώματός του εντάχθηκε εξ αρχής στην κατηγορία υψηλού κινδύνου, τέθηκε υπό την προστασία των μυστικών υπηρεσιών από το Μάιο του 2007, κάτι που ποτέ πριν δεν είχε γίνει για έναν απλό υποψήφιο για το κομματικό χρίσμα. Για τον ίδιο λόγο, τα μέτρα ασφαλείας γύρω απ' αυτόν και την οικογένειά του θα είναι τα πιο ασφυκτικά που έχουν ποτέ δοθεί σε εν ενεργεία πρόεδρο της Αμερικής.

«Πιστεύω ότι συντρέχει μια σειρά συνθηκών που ίσως οδηγήσουν στην ενδυνάμωση των ακροδεξιών κινημάτων», σχολιάζει ο Μαρκ Πότοκ, διευθυντικό στέλεχος του Southern Poverty Law Center. «Η δημογραφική σύσταση του πληθυσμού αλλάζει ραγδαία. Το 2040 οι λευκοί αγγλοσαξονικής καταγωγής θα αποτελούν μειοψηφία. Εχουμε μια οικονομία που καταρρέει και τώρα... ένα μαύρο στο Λευκό Οίκο. Ολα αυτά κάνουν πολλούς λευκούς να νιώθουν ότι χάνουν τον κόσμο τους, ότι τους κλέβουν την πατρίδα που ίδρυσαν οι πρόγονοί τους».

Ενας άλλος αμερικανός κοινωνιολόγος, ο Μ. Τ. Γκάλαχερ, φοβάται μήπως η εκλογή του Ομπάμα ακολουθηθεί από ένα «πογκρόμ» κατά του έγχρωμου πληθυσμού, όπως συνέβη με τους μουσουλμάνους μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου: «Η λογική είναι απλή», λέει ο Γκάλαχερ. «Δεν μπορώ να βλάψω το πρόσωπο που μου προκαλεί θυμό -τον Ομπάμα- οπότε ξεσπάω σε κάποιον που ανήκει στην ίδια φυλή».

Το νέο πρόσωπο στο Λευκό Οίκο, επισημαίνουν κάποιον, πέρα από την όποια πρόοδο μπορεί να σηματοδοτήσει, ίσως αναγκάσει την Αμερική να έλθει αντιμέτωπη με μια πικρή αλήθεια: από την εποχή της δολοφονίας του Αβραάμ Λίνκολν μέχρι την πολύνεκρη βομβιστική επίθεση στην Οκλαχόμα, ο χειρότερος κίνδυνος δεν προέρχεται από τον ξένο τρομοκράτη, αλλά από συγκεκριμένο εσωτερικό εχθρό.

ΚΟΡΙΝΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τα δίνουν όλα για το πετρέλαιο

Των **Ν. ΖΗΡΓΑΝΟΥ,**
Π. ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ

Μήνες «Σισμίκ» και «Χόρα» ξύπνησαν στο Αιγαίο με αφορμή τη μίνι κρίση που ξέσπασε ξαφνικά 80 μίλια νότια του Καστελόριζου, όταν, την περασμένη εβδομάδα, νορβηγικό ερευνητικό σκάφος ναυλωμένο από την κρατική εταιρεία πετρελαίου της Τουρκίας προσπάθησε να κάνει έρευνα για υδρογονάνθρακες εντός της ελληνικής υφαλοκρηπίδας. Η υφαλοκρηπίδα συμπίπτει με την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ), που σύμφωνα με το Δίκαιο της Θάλασσας ορίζεται στα 200 ναυτικά μίλια.

Το ερευνητικό σκάφος, που τελικά αποσύρθηκε, συνοδεύταν από τουρκική φρεγάτα και ήρθε αντιμέτωπο με την ελληνική κανονιοφόρο «Πολεμιστής» (κατά σύμπτωση το '96 είχε αποβιβάσει τους έλληνες βατραχανθρώπους στη δυτική Ιμια). Ομως, αυτή η πρόκληση δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Πίσω της κρύβονται τεράστια οικονομικά και γεωπολιτικά συμφέροντα με φόντο την Κύπρο.

Η ανακάλυψη πετρελαίου στο Ιράκ το 1927 και στο Μπαχρέιν το 1931 υποκίνησε το Λονδίνο να ψάξει το 1936 για πετρέλαιο στην υπό βρετανική κατοχή Κύπρο. Η άδεια δόθηκε από το τότε Γραφείο Αποικιών σε βρετανική εταιρεία.

Το 1980 η Κυπριακή Δημοκρατία προσπάθησε να επαναφέρει το θέμα της έρευνας υδρογονανθράκων, αλλά έκανε πίσω έπειτα από παρέμβαση του τότε γ.γ. του ΟΗΕ, Κουρτ Βαλντχάιμ.

Στις αρχές του 2000, όταν ανακαλύφθηκαν τα μεγάλα κοιτάσματα φυσικού αερίου στην Αίγυπτο και μάλιστα στη θάλασσα περιοχή νοτίως του Δέλτα του Νείλου, το θέμα επανήλθε στην ατζέντα.

Κινήσεις στο παρασκήνιο

Το 2002 η Κύπρος άρχισε να διερευνά παρασκηνιακά τις γειτονικές παράκτιες χώρες της Αν. Μεσογείου για να συμφωνήσουν στην οριοθέτηση και τον καθορισμό της ΑΟΖ με βάση τη μέση γραμμή.

Παρά τις τουρκικές αντιρρήσεις, στις 17 Φεβρουαρίου 2003 υπεγράφη από την Κύπρο συμφωνία καθορισμού ΑΟΖ με

την Αίγυπτο και τον Ιανουάριο του 2007 με τον Λίβανο.

Στις αρχές του 2005, η Κύπρος καθόρισε 14 θαλάσσιες περιοχές εντός της αποκλειστικής οικονομικής της ζώνης, οι οποίες είναι προς παραχώρηση σε ξένες πετρελαϊκές εταιρείες που θέλουν να επενδύσουν στην πετρελαϊκή έρευνα.

Οι πρόσφατες έρευνες σε αυτή την περιοχή νορβηγικού σκάφους που εκτελούσε έργο για λογαριασμό της κυπριακής κυβέρνησης προκάλεσε την εξαντανακλάσεως μίνι κρίση με την απόπειρα τουρκικών ερευνητών 80 μίλια νοτίως του Καστελόριζου.

Οι ειδικοί εκτιμούν, με βάση τα γεωλογικά δεδομένα και άλλες ενδείξεις, ότι είναι πολύ πιθανόν να υπάρχουν εντός της κυπριακής ΑΟΖ σημαντικά αποθέματα ιδίως φυσικού αερίου. Οι ελπίδες αυτές ενισχύθηκαν και από τις τρεις γεωτρήσεις από τη Shell, εντός της Αι-

γυπριακής ΑΟΖ, το 2006, σε απόσταση μόλις 50 μιλίων από το άκρο της κυπριακής ΑΟΖ. Σήμερα, η Αίγυπτος θεωρείται από τις πλέον ανερχόμενες χώρες παγκοσμίως στην έρευνα και εκμετάλλευση νέων ενεργειακών κοιτασμάτων, με βεβαιωμένα αποθέματα αερίου 2,4 τρισεκατομμύρια κυβικά μέτρα.

Οι ξένες εταιρείες έχουν επενδύσει στον ενεργειακό της τομέα 30 δισ. δολάρια και αναμένεται να επενδυθούν άλλα τόσα μέσα στα επόμενα τρία χρόνια. Μεταξύ των ξένων εταιρειών που έχουν στρατηγικό όραμα και αναζητούν φυσικό αέριο στην Αίγυπτο είναι και τα Ελληνικά Πετρέλαια, που την άνοιξη του 2009 προγραμματίζουν και την πρώτη τους γεώτρηση στην έρημο, στα σύνορα με τη Λιβύη.

Ο στρατηγικός ρόλος της περιοχής της Νοτιοανατολικής Μεσογείου αναβαθμίζεται μέσα από τον ενεργειακό τομέα, καθώς δρομολογούνται και δύο αγωγοί, ο πρώτος, από την Αίγυπτο, με τελικό αποδέκτη την Τουρκία, μέσω του Ισραήλ, της Ιορδανίας και της Συρίας και ο δεύτερος, υποθαλάσσιος, από την Τουρκία προς το Ισραήλ.

Στο κόλπο και το Ισραήλ

Πόσω μάλλον που και το Ισραήλ έχει βρει σημαντικά κοιτάσματα αερίου (15 δισ κυβικών μέτρων) στη θάλασσα, ανοιχτά της Λωρίδας της Γάζας. Το κοιτάσμα αυτό είναι ήδη εκμεταλλεύσιμο και διοχετεύεται στο Ισραήλ για δική του χρήση.

Η ανάγκη για οριοθέτηση αποδεκτής ΑΟΖ από όλες τις χώρες της περιοχής γίνεται όλο και πιο πιεστική και ο παράγοντας ενέργεια μπορεί να αποτελέσει τη θρυαλίδα που θα πυροδοτήσει εξελίξεις στη νοτιοανατολική Μεσόγειο, χωρίς να μπορεί κανείς να προδικάσει την κατεύθυνση. Αλλωστε, το πετρέλαιο είναι και ευχή και κατάρα.

Αν και οι έρευνες των Τούρκων ανεστάλησαν νότια του Καστελόριζου, η Αγκυρα δεν έχει ανακοινώσει χρονικό όριο για την ολοκλήρωσή τους στην περιοχή, που η ίδια είχε ορίσει. Ενδεικτική, εξάλλου, της σημασίας που δίνει η Αγκυρα στο συνολικότερο ζήτημα της ύπαρξης κοιτασμάτων αερίου και πετρελαίου στο βυθό της Νοτιοανατολικής Μεσογείου είναι η δήλωση του τούρκου αρχηγού ΓΕΝ αντιναυάρχου Μετίν Ατάτς:

«Εκτιμώ ότι η ανατολική Μεσόγειος θα καταστεί εστία συγκρούσεων λόγω της πετρελαϊκής σπουδαιότητας που θα αποκτήσει στο μέλλον, γιατί, εξαιτίας των πετρελαίων που διαθέτει, θα μετατραπεί σε έναν δεύτερο Αραβικό κόλπο. Η Τουρκία πρέπει προς τούτο να επαγρυπνει και να αντιδράσει, δεδομένου ότι οι εξελίξεις μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τα εθνικά της συμφέροντα».

Αν την δεκαετία του '70 αναδύθηκε το πρόβλημα της υφαλοκρηπίδας ως διμερές θέμα προς επίλυση μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας (χωρίς ωστόσο να έχει γίνει προσφυγή για την επίλυση της διένεξης στο διεθνές δικαστήριο της Χάγης), τώρα η διαφορά αυτή μέσω της οριοθέτησης της ΑΟΖ αποκτάει έναν πρόσθετο χαρακτήρα: Αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου προβλήματος που αφορά πολλές χώρες (πρακτικά όλη τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο) και οι κανόνες που διέπουν την επίλυσή του δεν μπορεί παρά να είναι γενικότερης αποδοχής, δηλαδή σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και όχι «αλά καρτ», όπως θα ήθελαν οι Τούρκοι.